

ดช.

สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดแพร่	
รับที่	4158
วันที่	21 เม.ย. 2559
เวลา	10.48 น.

ที่ สธ ๐๕๑๑/ว ๑๓๓๖

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทย
และการแพทย์ทางเลือก
กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๕

เมษายน ๒๕๕๙

เรื่อง ขอเชิญส่งผลงานเข้าประกวดผลงานวิชาการ ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ
และการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ ๑๓
เรียน อธิบดีทุกกรม/ ผู้ตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข/ สาธารณสุขนิเทศก์/ นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด/
ผู้อำนวยการโรงพยาบาลศูนย์/ โรงพยาบาลทั่วไป/ โรงพยาบาลชุมชน และสาธารณสุขอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. เอกสารประชาสัมพันธ์การส่งผลงานวิชาการเข้าประกวด จำนวน ๑ ชุด

ด้วย กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กำหนดจัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติและการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านและการแพทย์ทางเลือก ครั้งที่ ๑๓ ระหว่างวันที่ ๓๑ สิงหาคม - ๔ กันยายน ๒๕๕๙ ณ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็ค เมืองทองธานี ฮอลล์ ๖ - ๘ และห้องประชุมฟินิกซ์ ๑ - ๖ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นเวทีในการขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ ระดับพื้นที่ ระดับชาติ เป็นเวทีในการพัฒนาองค์ความรู้ทั้งในเชิงระบบ เชิงวิชาการ เป็นเวทีในการพัฒนาศักยภาพของบุคคล กลุ่ม และเครือข่าย รวมทั้งเป็นเวทีสนับสนุนการขับเคลื่อนเชิงวัฒนธรรมภูมิปัญญาไทย สุขภาพวิถีไทย ซึ่งภายในงานมีกิจกรรมการประกวดผลงานวิชาการประจำปีด้วย นั้น

ในการนี้ กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ขอเรียนเชิญ นักวิจัย นักวิชาการ บุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ส่งผลงานวิชาการเข้าประกวดผลงานวิชาการประจำปี โดยส่งผลงานวิชาการพร้อมแนบบทคัดย่อผ่านทางจดหมาย หรือผ่านทาง <http://natherbexpo.dtam.moph.go.th/> หรือผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ academic.contest11@gmail.com ภายในวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๙ อนึ่งการเบิกค่าใช้จ่ายในการเดินทางจากต้นสังกัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในสังกัดของท่านส่งผลงานเข้าประกวดผลงานวิชาการประจำปี งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติและการประชุมวิชาการประจำปีด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายปราโมทย์ เสือยรรธน์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

สำนักงานข้อมูลและประเมินผล

โทร. ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๔๙, ๐ ๒๑๔๙ ๕๖๔๖ - ๗

อีเมล: academic.contest11@gmail.com

เรียน คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ และบุคลากรทางการแพทย์และการสาธารณสุขทุกท่าน

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข ร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายสุขภาพกว่า 100 องค์กร จัดงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 13 “สมุนไพรไทย เศรษฐกิจไทย อนาคตไทย” หรือ “Thai Herbs for a Brighter Future of Thailand” ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 4 กันยายน 2559 ณ ฮอลล์ 6-8 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี โดยมีการจัดประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 13 และจัดเวทีการประกวด/นำเสนอผลงานทางวิชาการประจำปี ในวันที่ 31 สิงหาคม – 2 กันยายน 2559 ณ ห้องประชุมฟินิกซ์ 1-6 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นเวทีวิชาการที่รวบรวมพัฒนาและเผยแพร่องค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก และจัดกิจกรรมให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อการพัฒนางานวิจัย

โดยมีกิจกรรมการประกวดผลงานวิชาการกำหนดให้นำเสนอได้ทั้งแบบบรรยาย (Oral Presentation) และแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation) ทั้งนี้การนำเสนอแบบโปสเตอร์ของงานนี้จะมีรูปแบบที่พิเศษ คือ ผู้นำเสนอจะต้องมายืนประจำที่โปสเตอร์ตามเวลาที่กำหนดเพื่อนำเสนอผลงานวิจัยแก่คณะผู้ทรงคุณวุฒิ พร้อมผู้สนใจทั่วไปที่จะมาร่วมฟังตามเวลาที่ท่านนำเสนอ และจะมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยต่างๆ ที่ประสงค์อยากจะได้ศึกษาการดำเนินงานวิจัยด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน การแพทย์ทางเลือก มาฟังท่านนำเสนอ และซักถามเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มพูนประสบการณ์จากท่านและคณะผู้ทรงคุณวุฒิฯ

ทั้งนี้คณาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ ท่านใดประสงค์นำนิสิตนักศึกษามาเรียนรู้ในงาน หรือมีข้อซักถามที่เกี่ยวข้องกับการประกวดผลงานวิชาการครั้งนี้ กรุณาติดต่อสำนักงานข้อมูลและคลังความรู้ โทร 02-1495649 โดยมีบุคลากร มีดังนี้

1. นางสาวเกศินี กำพูม	โทร 087-8717088
2. นางสาวศรัณยา จันทร	โทร 087-6326423
3. นางสาวจุฑาพร ภูเวียง	โทร 083-1303073

หรือ E-mail : academic.contest11@gmail.com เพื่อดำเนินการอำนวยความสะดวกให้ท่านต่อไป และขอเชิญท่านส่งผลงานวิชาการเข้าร่วมการประกวดผลงานวิชาการในการประชุมวิชาการฯ โดยท่านสามารถส่งบทความได้ทางอีเมล หรือเว็บไซต์มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ (จะเริ่มเปิดให้ลงทะเบียนในกลางเดือนพฤษภาคม 2559) กรณีที่กำลังเขียนอยู่ไม่แน่ใจว่าจะเสร็จทันหรือไม่ หรือมีข้อซักถามอื่นใดเกี่ยวกับการเขียนบทความ สอบถามได้ที่เบอร์โทรศัพท์ข้างต้น และทางทีมผู้จัดงานมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่จะได้ต้อนรับท่าน และคณะเข้าร่วมงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ “สมุนไพรไทย เศรษฐกิจไทย อนาคตไทย” ครั้งที่ 13 และการประชุมวิชาการประจำปี เพื่อร่วมกันสืบสานภูมิปัญญาไทย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือก ให้เกิดประโยชน์แก่สังคมไทยอย่างยั่งยืน

ใบสมัครเข้าร่วมการนำเสนอ/ประกวดผลงานวิชาการประจำปี
วันที่ 31 สิงหาคม ถึง 2 กันยายน 59

ในการประชุมวิชาการประจำปี
การแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้านไทย และการแพทย์ทางเลือก
ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 13

ชื่อ* (นาย/นาง/นางสาว)(คำนำหน้าชื่อ/ยศ).....นามสกุล*

NAME (Mr./Mrs./Miss).....

ตำแหน่ง.....สถานที่ทำงาน*

ที่อยู่*.....

โทรศัพท์*/โทรสาร.....โทรศัพท์มือถือ*

E-mail*.....

มีความประสงค์เข้าร่วมนำเสนอผลงานวิชาการ (โปรดแนบบทความย่อตามรูปแบบและเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง กรณี ต้องการใช้ผลงานใน Supplement เพื่อประกอบการจบการศึกษา ขอให้ส่งผลงานเป็นฉบับเต็ม (Full article) ประกอบการพิจารณาตามรูปแบบ วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีที่ 14 ฉบับ 2 พฤษภาคม-สิงหาคม (ฉบับเสริม) 2559 แบ่งเป็น 4 กลุ่มย่อย ได้แก่

- ☐ 1. ผลงานวิจัยทั่วไป (G) ☐ 2. ผลงานทางวิชาการจากงานประจำ (Routine to Research)

- ประเภท ☐ 1.1 ด้านวิทยาศาสตร์
☐ 1.2 ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

- ☐ 3. ผลงานของนักศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า (S) ☐ 4. ผลงานทางวิชาการที่เป็นนวัตกรรม (งานพัฒนา/สิ่งประดิษฐ์)

- ประเภท ☐ 1.1 ด้านวิทยาศาสตร์
☐ 1.2 ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

เงื่อนไขการรับรางวัล ระดับดีเด่น และระดับดี :

1. มีใบรับรองว่าผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการวิจัยในคน ในกรณีที่เป็นงานวิจัยทางคลินิก
2. มีใบยินยอมจากอาจารย์ที่ปรึกษาลงนามรับรองตามแบบฟอร์มที่แนบ ในกรณีที่เป็นประเภทที่ 3

*โปรดให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการนำเสนอของท่าน

- ผลงานวิชาการของท่านเคยนำเสนอมาก่อนหรือไม่ ☐ เคย ☐ ไม่เคย
กรณีที่เคยนำเสนอ/ตีพิมพ์มาแล้ว กรุณานำเอกสารดังกล่าวแนบมาด้วย

- ชื่อผลงานวิชาการ/ชื่อผู้นำเสนอ

1. ชื่อผลงาน/ชื่อผู้นำเสนอ.....

2. ชื่อผลงาน/ชื่อผู้นำเสนอ.....

โดยท่านสามารถส่งบทความย่อได้ทางอีเมล academic.contest11@gmail.com หรือเว็บไซต์
มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ (จะเริ่มเปิดให้ลงทะเบียนกลางเดือนพฤษภาคม 2559)
หมดเขตรับสมัครผลงานวิชาการ ภายในวันที่ 10 สิงหาคม 2559

**คำแนะนำการเข้าร่วมส่งผลงานวิชาการ
ในการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย
การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ครั้งที่ 13
วันที่ 31 สิงหาคม ถึง 4 กันยายน 2559**

ก. ประเภทของผลงานวิชาการ ผลงานวิชาการด้านการแพทย์แผนไทย การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกที่ประสงค์จะนำเสนอแบ่งเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. ผลงานวิจัย (G) (ด้านวิทยาศาสตร์(คลินิกและพรีคลินิก), ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)
2. ผลงานทางวิชาการจากงานประจำ (R2R)
3. ผลงานของนักศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า (S) (ด้านวิทยาศาสตร์, ด้านสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์)
4. ผลงานทางวิชาการที่เป็นนวัตกรรม (I)

ข. รูปแบบของบทคัดย่อ (สามารถ Download ที่ วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ฉบับเสริม หรือ http://www.dtam.moph.go.th/index.php?option=com_content&view=article&id=31&Itemid=123)

บทคัดย่อ ภาษาไทย ให้พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word ความยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4

1. ชื่อเรื่อง ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 18 Point ตัวหนา จัดชิดซ้าย
2. ชื่อคณะผู้วิจัย พิมพ์ชื่อและนามสกุลโดยไม่ต้องใส่คำนำหน้าชื่อ หรือตำแหน่งทางวิชาการ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 Point จัดชิดซ้าย
3. สถานที่ทำงานหากมีสถานที่ทำงานของผู้วิจัยมากกว่า 1 แห่ง ให้ใส่เลขเป็นตัวยกไว้หน้าสถานที่ทำงาน และหลังชื่อผู้วิจัยที่สอดคล้องกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 Point ตัวเอียงจัดชิดซ้าย
4. บทคัดย่อ เว้น 1 บรรทัด จากนั้นจึงพิมพ์เนื้อหาของบทคัดย่อโดยใช้แบบตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 Point จัดระยะห่างจากขอบกระดาษด้านละ 1 นิ้ว เนื้อหาของบทคัดย่อประกอบด้วย หลักการและเหตุผล, วัตถุประสงค์, วิธีดำเนินการ, ผลการศึกษา และข้อสรุป
5. ให้ใช้ตัวเลขอารบิกทั้งหมดในการเขียนบทคัดย่อภาษาไทย

บทคัดย่อ ภาษาอังกฤษ (ต้องแปลเป็นภาษาไทยแนบด้วย) ให้พิมพ์ด้วยโปรแกรม Microsoft Word ยาวไม่เกิน 1 หน้ากระดาษ A4

1. ชื่อเรื่อง ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 16 Point ตัวหนา จัดชิดซ้าย
2. ชื่อคณะผู้วิจัย พิมพ์ชื่อและนามสกุลโดยไม่ต้องใส่คำนำหน้าชื่อ หรือตำแหน่งทางวิชาการ ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 Point จัดชิดซ้าย
3. สถานที่ทำงานหากมีสถานที่ทำงานของผู้วิจัยมากกว่า 1 แห่ง ให้ใส่เลขเป็นตัวยกไว้หน้าสถานที่ทำงาน และหลังชื่อผู้วิจัยที่สอดคล้องกัน ใช้ตัวอักษร TH SarabunPSK ขนาด 14 Point ตัวเอียงจัดชิดซ้าย
4. บทคัดย่อ เว้น 1 บรรทัด จากนั้นจึงพิมพ์เนื้อหาของบทคัดย่อโดยใช้แบบตัวอักษร Times New Roman ขนาด 12 Point single space จัดระยะห่างจากขอบกระดาษด้านละ 1 นิ้ว เนื้อหาของบทคัดย่อ ประกอบด้วย Rationale, Objective, Methodology, Results, Conclusion

****กรณีทำการศึกษาวิจัยทางคลินิกเกี่ยวข้องกับคนขอเอกสารรับรองจากคณะกรรมการวิจัยในคนแนบมาด้วย****

****กรณีนำเสนอผลงานทางวิชาการของนักศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า และระดับหลังปริญญาตรี ต้องแนบใบรับรองการนำเสนอผลงานทางวิชาการจากอาจารย์ที่ปรึกษา ตามแบบฟอร์มที่กำหนด****

ค. รูปแบบของต้นฉบับเต็ม (Full article) ประกอบด้วยบทคัดย่อ (Abstract) ภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ส่วนบทนำ (Introduction) ที่อธิบายความเป็นมาของงานวิจัย วัตถุประสงค์ (Objective) ผลการศึกษา (Result) อภิปราย (Discussion) สรุปผล (Conclusion) กิตติกรรมประกาศ (acknowledgement) ส่วนเอกสารอ้างอิง (Reference) ใช้ระบบ Vancouver style สามารถดูตัวอย่างการเขียนเอกสารอ้างอิงโดยสามารถ download คู่มือแนะนำสำหรับผู้พิมพ์ ตาม Link ที่ปรากฏ <http://oie.dtam.moph.go.th/index.php?option=com>

ง. การส่งผลงาน ผู้ประสงค์จะส่งผลงานวิชาการต้องจัดส่งเอกสารแก่ คณะผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาการนำเสนอผลงานทางวิชาการฯ สามารถส่งผลงานทางวิชาการโดยทางอีเมล academic.contest11@gmail.com และเว็บไซต์มหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ (จะเริ่มเปิดให้ลงทะเบียนกลางเดือนพฤษภาคม 2559) <http://natherbexpo.dtam.moph.go.th/> พร้อมกับแนบไฟล์บทคัดย่อเป็น Microsoft Word และเอกสารที่เกี่ยวข้องเป็น PDF ไฟล์ ซึ่งท่านติดตามผลการพิจารณาว่าได้รับเลือกให้นำเสนอผลงานหรือไม่จาก

เว็บไซต์งานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติดังกล่าว

จ. การคัดเลือกผลงานวิชาการ ผลงานของท่านจะได้รับการพิจารณาคัดเลือกและเสนอคำแนะนำเพื่อการปรับปรุงแก้ไขจาก “คณะผู้ทรงคุณวุฒิ” ผลงานวิชาการที่ได้รับการคัดเลือกและปรับปรุงแก้ไขแล้ว จะได้รับการแจ้งตอบรับ 20 สิงหาคม 2559

ฉ. การนำเสนอผลงานวิชาการ

1. การนำเสนอโดยการบรรยาย (Oral Presentation) นำเสนอเป็นภาษาไทย ให้นำนำเสนอเรื่องละ 12 นาที จากนั้นเป็นการซักถามและข้อเสนอกจากผู้ฟัง 3 นาที นำเสนอโดยใช้ Power Point
2. การนำเสนอแบบโปสเตอร์ (Poster Presentation) การจัดทำโปสเตอร์ ท่านสามารถนำเสนอได้ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ
 - ให้จัดทำโปสเตอร์ขนาด กว้าง 90 ซม. X สูง 100 ซม. (บอร์ดมีขนาด 100 X 120 ซม.)
 - ขนาดตัวอักษรในโปสเตอร์ไม่ควรเล็กกว่า 0.5 ซม. เพื่อสามารถอ่านได้ชัดเจนในระยะห่าง 1 เมตรเนื้อหาโปสเตอร์ต้องไม่ใช้การนำบทคัดย่อไปขยายขนาดเป็นโปสเตอร์
 - เนื้อหาของโปสเตอร์ประกอบด้วย หลักการและเหตุผล, วัตถุประสงค์, วิธีดำเนินการ, ผลการศึกษา และข้อสรุปที่ให้รายละเอียดมากกว่าในบทคัดย่อ และท่านสามารถนำ โปสเตอร์ไปติดที่บอร์ดตามรหัสหมายเลขบทคัดย่อได้ในวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2559 ตั้งแต่เวลา 7.00 น. เป็นต้นไป และกรุณานำโปสเตอร์ออกจากบอร์ดภายในวันที่ 4 กันยายน 2559 ก่อนเวลา 16.00น. ทั้งนี้ต้องยื่นประจำที่โปสเตอร์ในวันและเวลาที่กำหนดให้เพื่อรับการพิจารณาจากคณะผู้ทรงคุณวุฒิตัดสินรางวัลผลงานวิชาการ (ทางคณะกรรมการจะแจ้งให้ท่านทราบหลังจากได้รับคัดเลือก เพื่อรับเกียรติบัตรและเงินรางวัล ในพิธีปิดการประชุมวิชาการประจำปี วันที่ 4 กันยายน 2559)

ช. การประเมินผลงานวิชาการ คณะผู้ทรงคุณวุฒิฯ พิจารณาให้รางวัลดังนี้

- ผลงานวิจัย สาขาวิทยาศาสตร์และสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
- ผลงานทางวิชาการจากงานประจำ (Routine to Research)
- ผลงานวิจัยนวัตกรรม
- ผลงานของนักศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์

โดยแบ่งเป็น Oral Presentation จำนวน 3 รางวัล และ Poster Presentation จำนวน 3 รางวัล

เงื่อนไขการรับรางวัล ระดับดีเด่น และระดับดี

- 1.มีใบรับรองว่าผ่านความเห็นชอบคณะกรรมการวิจัยในคน ในกรณีที่เป็นการวิจัยทางคลินิก
- 2.มีใบยินยอมจากอาจารย์ที่ปรึกษาลงนามรับรองตามแบบฟอร์มที่แนบ ในกรณีที่เป็นประเภทที่ 3

ข. การตีพิมพ์เผยแพร่ผลงาน บทคัดย่อของท่านที่ได้รับการคัดเลือกจะได้รับการตีพิมพ์ใน “วารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก (ฉบับเสริม)” ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 ส่วนการส่งนิพนธ์ต้นฉบับ สามารถส่งมายังกองบรรณาธิการ/สำนักงานข้อมูลและคลังความรู้ กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

หมดเขตรับสมัครผลงานวิชาการ 10 สิงหาคม 2559

ติดต่อสอบถามได้ที่ สำนักงานข้อมูลและคลังความรู้

กรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก กระทรวงสาธารณสุข

โทร 02-1495649

ตัวอย่างบทคัดย่อภาษาไทย

ภูมิปัญญาชาวบ้านในการดูแลสุขภาพที่ปรากฏในคัมภีร์ยาโบราณอีสาน

กฤษฎา ศรีธรรมมา¹, เชษฐา จักรไชย¹, นัยนา ประทุมรัตน์¹, ศรีรินทร์ ทองธรรมชาติ²

¹คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ²คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

หลักการและเหตุผล ปัจจุบันสังคมไทยได้ให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพมากขึ้นมีคนไม่น้อยได้หันมาใช้บริการเพื่อสุขภาพขณะเดียวกันการบำบัดรักษาโรคยุคปัจจุบันได้ประยุกต์ใช้การบำบัดรักษาโรคแบบวิถีชาวบ้านเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งในการดูแลสุขภาพให้แก่คนไข้ ดังนั้นการปริวรรตคัมภีร์ยาโบราณอีสานที่บันทึกไว้ด้วยภาษาอีสานโบราณเป็นภาษาไทยปัจจุบันทำให้คนไทยสามารถอ่านเข้าใจได้โดยง่ายและสามารถสืบค้นภูมิปัญญาชาวบ้านในการดูแลสุขภาพตามวิถีท้องถิ่นว่าชาวบ้านมีความรู้วิถีคิดและวิธีปฏิบัติในการป้องกันบำบัดรักษาโรคใดไว้บ้างเพื่อสร้างชุมชนให้พึ่งพาตนเองเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งมั่นคงบนฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ เพื่อปริวรรต (แปล) คัมภีร์ยาโบราณอีสานและสืบค้นภูมิปัญญาชาวบ้านในการดูแลสุขภาพตามวิถีท้องถิ่นของชาวอีสาน

วิธีดำเนินการ ใช้วิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative methods) แบบมีส่วนร่วม (PAR – Participatory Action Research) มีขั้นตอนดังนี้ 1.) สืบค้นข้อมูลคัมภีร์ยาโบราณในภาคอีสานที่วัดหรือสถาบันต่าง ๆ ได้เก็บบันทึกไว้ 2.) คัดเลือกคัมภีร์ยาโบราณอีสานที่ยังไม่ได้ปริวรรตมีเนื้อหาและภาษาสมบูรณ์ 3.) ปริวรรตคัมภีร์ยาโบราณจากตัวอักษรอีสานโบราณเป็นภาษาไทยปัจจุบัน 4.) สืบค้นและคัดเลือกหมอชาวบ้านที่ได้รับการยอมรับโดยใช้เทคนิค snow ball 5.) สอบถามข้อมูลเรื่องภาษา ยา วิธีการบำบัด รักษาและฟื้นฟูผู้ป่วยทั้งในอดีตและปัจจุบัน 6.) สืบค้นภูมิปัญญาชาวบ้านในการดูแลสุขภาพ

ผลการศึกษา คัมภีร์ยาโบราณอีสานบันทึกการป้องกันบำบัดและรักษาโรคต่างๆตามวิถีท้องถิ่นด้วยตัวอักษรธรรมอีสานโบราณมีตำรับยา 331 ขนาน ได้แก่ กลุ่มโรคระบบทางเดินอาหาร กลุ่มโรคระบบหายใจ กลุ่มโรคระบบทางเดินอาหาร กลุ่มโรคเยื่อหุ้มสมอง (ทางเดินประสาท) กลุ่มโรคระบบไหลเวียนของเลือด ลม น้ำเหลือง กลุ่มโรคผิวหนัง กลุ่มโรคกระดูก (มะเร็งหรือโรคเรื้อรัง) และกลุ่มโรคอื่น ๆ แสดงถึงภูมิปัญญาของชาวบ้าน ได้แก่ 1. ภูมิปัญญาในการเก็บยา คือการสงวนพันธุ์ของต้นยาให้เสื่อมสูญชาวบ้านจึงเลือกเก็บยาเฉพาะตามความต้องการโดยไม่ต้องตัดหรือถอนต้นไม้อีกวิธีนี้จะได้ยาที่มีฤทธิ์ดี 2. ภูมิปัญญาในการปรุงยา เช่น ต้ม ดอง ฝน แห่ (แช่) ปั่น เป็นยาลูกกลอน เผา หลาม (บรรจุสมุนไพรในกระบอกไม้ไผ่แล้วนำไปเผา) ปิ้ง (ย่างไฟ) ลาบ ดอง ยีเย่ง (ขยี้) คลุก (คลุกเคล้า) การปรุงยาจะต้องใช้ความชำนาญเป็นพิเศษ 3. ภูมิปัญญาในการรับประทานยา คือการให้ยาคนไข้ต้องพิจารณาวัยของคนไข้ เพราะคนไข้ในแต่ละวัยจะทนทานต่อฤทธิ์ยาในปริมาณที่มากน้อยต่างกัน 4. ภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพป้องกันบำบัดและรักษาโรค คือหากผู้ป่วยทางกายใช้สมุนไพรที่มีในท้องถิ่น ขณะเดียวกันก็จะใช้คาถา พิธีกรรม ความเชื่อ สร้างความเชื่อมั่นให้กำลังใจแก่ผู้ป่วยหายจากโรค 5. ภูมิปัญญาในการควบคุมคุณธรรมหรือจรรยาหมอบ้านในการประกอบวิชาชีพ คือหมอชาวบ้านจะไม่เรียกค่ารักษาแพงเกินไปเพราะจะเป็นการซ้ำเติมความทุกข์ให้แก่คนยากไร้ยิ่งขึ้น หากคนไข้ไม่หายหรือตายไม่รับค่ารักษา คนใดละเมิดกฎนี้เชื่อว่าจะทำให้ฤทธิ์ยาเสื่อมซึ่งจะมีผลเสียต่ออาชีพของหมอชาวบ้าน

ข้อสรุป คัมภีร์ยาโบราณอีสานแสดงถึงภูมิปัญญาในการดูแลสุขภาพตามวิถีท้องถิ่นควรค่าต่อการวิจัยต่อไป

ตัวอย่างบทคัดย่อภาษาอังกฤษ

Histological Studies Effects of Quercetin and Okra (*Abelmoschus esculentus* Linn) extract on the Liver damage in Dexamethasone Induced Stress Mice

Suttalak Udomthanacap¹, Pannida Sinsawat¹, Somjintana Tourtip², Walaiporn Tongjaroenbuangam²

¹Applied Thai Traditional Medicine, Faculty of Medicine, Mahasarakham University, Muang, Mahasarakham, 44000 Thailand.

²Preclinical division, Faculty of Medicine, Mahasarakham University, Muang, Mahasarakham, 44000 Thailand.

Rationale: Oxidative stress is the result of an imbalance between free-radical-generation and free radical scavenging system. It plays a significantly pathological role in human disease including those affecting the liver. Exogenous application of high dose of dexamethasone (DEX) can cause toxic liver injury. Flavonoids are polyphenolic compounds that are ubiquitous in nature, which are considered to be the best antioxidant. Our previous study found that okra contains various polyphenolic components that possess antioxidant activity, such as catechin, epicatechin, rutin, procyanidin B1 and B2 as well as quercetin. Moreover, quercetin, rutin and okra extract treatments protected against morphological changes in the CA3 region in dexamethasone-treated mice have been reported⁴. However, from the same previous paradigm treatment, the information about the effects of okra and quercetin on the liver in Dex-treated mice is not known. At that point, the liver histological changes of okra or quercetin treatments in dexamethasone induced stress mice were investigated.

Methadology: ICR Mice (25-30 grams) were randomized divided into four groups. control group, mice were injected with 0.9% normal saline at 1 ml/kg/d for 21 d; in the dexamethasone group, mice were given dexamethasone (DEX) at 60 mg/kg by i.p. injection for 21 d; in the Que and okra extract (Okr) pretreated groups, mice were treated with Que and Okr 60 mg/kg/ml by p.o. 3 h prior to treatment with dexamethasone respectively. After that mice were anesthetized with pentobarbital sodium (45 mg/Kg, i.p.) and perfused transcardially with 0.1% glutaraldehyde, 4% paraformaldehyde in 0.1 M phosphate-buffered saline (PBS, pH 7.4). The livers were post-fixed overnight with 10% formalin. Following tissue paraffin embedding, the livers were cut at 3 μ m thicknesses. The liver sections were then processed with H&E staining and studied under light microscopy.

Result: Histological analysis of mice's liver from H&E staining after 21 days treatments revealed that liver morphology of sham control groups showed the normal parenchymal cells with granulated cytoplasm and small uniform nuclei, radially arranged around the central vein. The liver morphological changes were found in dexamethasone treated mice which the endothelium wall had detached from hepatocytes and extensive vacuolization in cytoplasm of hepatocytes. However, pretreatment with the quercetin and the okra extracted restored the hepatic architectures and there showing that the cells regeneration in these groups.

Conclusion: In conclusions the results showed the dexamethasone treatment induced the hepatotoxicity in mice liver. Flavonoids (epicatechin) stimulated the beta cells regeneration in the islets of pancreas. In summary our results demonstrated that the okra or quercetin may have protective effect against DEX-induced impairment of hepatic damage.

**ใบรับรองการนำเสนอผลงานทางวิชาการ
สำหรับผู้ส่งผลงานวิจัยของนักศึกษาปริญญาตรีหรือต่ำกว่า (S)**

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว)(คำนำหน้าชื่อ/ยศ)..... นามสกุล.....

ตำแหน่ง..... สถานที่ปฏิบัติงาน.....

ที่อยู่.....

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ.....

โทรสาร..... E-mail Address.....

ขอรับรองว่าผลงานวิจัยของ.....
เรื่อง..... อยู่ภายใต้การดูแลของ
ข้าพเจ้า และยินดีให้ส่งผลงานนำเสนอและส่งผลงานวิจัยแบบเต็มรูปแบบประกอบการพิจารณาตาม
รูปแบบ เพื่อลงวารสารการแพทย์แผนไทยฯ ในการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย
การแพทย์พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 13
“สมุนไพรไทย เศรษฐกิจไทย อนาคตไทย” ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 4 กันยายน 2559 ณ ฮอลล์ 6-
8 ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี

ลงชื่อ

(.....)

ตำแหน่ง

ใบรับรองการนำเสนอผลงานทางวิชาการ
สำหรับผู้ส่งผลงานวิจัยแบบเต็มรูปแบบ (Full article)
เพื่อลงในวารสารการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก ปีที่ 14 ฉบับที่ 2 (ฉบับเสริม)
พฤษภาคม-สิงหาคม 2559

ชื่อ (นาย/นาง/นางสาว)(คำนำหน้าชื่อ/ยศ)..... นามสกุล.....
ตำแหน่ง..... สถานที่ปฏิบัติงาน.....
ที่อยู่.....

โทรศัพท์..... โทรศัพท์มือถือ.....
โทรสาร..... E-mail Address.....

ขอรับรองว่าผลงานวิจัยของ.....
เรื่อง..... อยู่ภายใต้การดูแลของ
ข้าพเจ้า และยินดีให้ส่งผลงานนำเสนอในการประชุมวิชาการประจำปี การแพทย์แผนไทย การแพทย์
พื้นบ้าน และการแพทย์ทางเลือกแห่งชาติ ในงานมหกรรมสมุนไพรแห่งชาติ ครั้งที่ 13 “สมุนไพรไทย
เศรษฐกิจไทย อนาคตไทย” ระหว่างวันที่ 31 สิงหาคม – 4 กันยายน 2559 ณ ฮอลล์ 6-8 ศูนย์แสดง
สินค้าและการประชุมอิมแพ็คเมืองทองธานี

ลงชื่อ
(.....)

ตำแหน่ง